

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΝΩΤΑΤΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΑΤΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α' ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

Πληροφορίες: Ευγενία Παπαγεωργίου

Τηλέφωνο: 210 344 3388

E-mail: epapageorgiou@minedu.gov.gr

Μαρούσι 23/12/2025

Αρ. πρωτ.: 167721/Ζ1

ΠΡΟΣ:

**Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
(Α.Ε.Ι.)**

(Διεκπεραίωση με ηλεκτρονικό
ταχυδρομείο)

**ΘΕΜΑ: «Παροχή διευκρινίσεων σχετικά με την εφαρμογή του νέου νομοθετικού
πλαισίου για την ασφάλεια και προστασία των Α.Ε.Ι.»**

* * * *

Με την παρούσα εγκύκλιο γνωστοποιείται το επικαιροποιημένο θεσμικό πλαίσιο που αφορά στην ασφάλεια και προστασία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.). Με τις διατάξεις του μέρους Γ' του ν. 5224/2025 (Α'142) υιοθετήθηκαν, μεταξύ άλλων, βελτιωτικές παρεμβάσεις στο ν. 4957/2022 (Α'141) με κεντρικούς άξονες (α) τη θεσμική αντιμετώπιση της βίας εντός των πανεπιστημιακών χώρων από μέρους της Πολιτείας με σκοπό την πρόληψη, αποτροπή και αντιμετώπιση φαινομένων βίας, παραβατικότητας και διατάραξης της ακαδημαϊκής λειτουργίας εντός των εγκαταστάσεων των Α.Ε.Ι. και τη διασφάλιση της ανεμπόδιστης διεξαγωγής του ακαδημαϊκού, ερευνητικού και διοικητικού έργου και της ασφάλειας των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, (β) την ενίσχυση της διοικητικής και υλικοτεχνικής θωράκισης των Α.Ε.Ι. μέσω σχεδίων ασφαλείας, συστημάτων ελεγχόμενης πρόσβασης και λειτουργίας μονάδων και επιτροπών ασφαλείας και προστασίας και (γ) την ανάπτυξη μηχανισμών παρακολούθησης της εφαρμογής πολιτικών ασφαλείας στα Α.Ε.Ι. Ως εκ τούτου, με τις διατάξεις του νέου νόμου ενισχύεται η θεσμική θωράκιση των Α.Ε.Ι. με σκοπό αφενός την προστασία του πανεπιστημιακού χώρου και αφετέρου την ασφάλεια των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω καθώς και τα ερωτήματα που έχουν υποβληθεί προς την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και με σκοπό την ομοιόμορφη ερμηνεία και εφαρμογή του νέου νομοθετικού πλαισίου, διευκρινίζονται τα εξής:

1) Μονάδα ασφάλειας και προστασίας Α.Ε.Ι. (άρθρο 207 του ν. 4957/2022)(Α) Στελέχωση μονάδας ασφάλειας και προστασίας Α.Ε.Ι.

Η μονάδα ασφάλειας και προστασίας Α.Ε.Ι. λειτουργεί ως αυτοτελής υπηρεσία υπαγόμενη στον Πρύτανη του Α.Ε.Ι. ή στον αρμόδιο Αντιπρύτανη στον οποίον ανατίθεται ο τομέας της ασφάλειας και προστασίας του Α.Ε.Ι. Η στελέχωση της μονάδας ασφάλειας και προστασίας Α.Ε.Ι., σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 214 του ν. 4957/2022, πραγματοποιείται από το τακτικό προσωπικό του Α.Ε.Ι και αν αυτό δεν επαρκεί, δύναται να απασχολείται έκτακτο προσωπικό με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή έργου που επιλέγεται κατά τη διαδικασία του άρθρου 243 του ν. 4957/2022, το οποίο αμείβεται από πόρους που διαχειρίζεται ο ΕΛΚΕ. Κάθε Α.Ε.Ι. υποχρεούται να μεριμνά για τη στελέχωση της μονάδας με προσωπικό, που διαθέτει τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, προκειμένου να μπορεί να ανταποκριθεί στις αυξημένες απαιτήσεις του έργου της μονάδας. Για τον σκοπό αυτό τα περιγράμματα θέσεων εργασίας θα πρέπει να επικαιροποιηθούν καταλλήλως ώστε να ανταποκρίνονται στις αρμοδιότητες, τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες κάθε υπαλλήλου της μονάδας. Αντίστοιχα, ο αριθμός των υπαλλήλων που υπηρετούν στη μονάδα θα πρέπει να είναι ανάλογος των αναγκών και των ιδιαιτεροτήτων του κάθε Α.Ε.Ι. όπως ενδεικτικά το μέγεθός του Α.Ε.Ι., τη γεωγραφική διασπορά των ακαδημαϊκών μονάδων και υπηρεσιών του, τη συχνότητα εμφάνισης παραβατικών συμπεριφορών κλπ. Επιπλέον της βασικής στελέχωσης της μονάδας, είναι σημαντικό η μονάδα να συνεργάζεται απευθείας με το προσωπικό του οικονομικού φορέα - αναδόχου, ο οποίος παρέχει τις υπηρεσίες ασφάλειας φύλαξης των κτιρίων και των χώρων κάθε Α.Ε.Ι. προκειμένου να καθίσταται δυνατός ο ενιαίος συντονισμός και η λήψη των κατάλληλων μέτρων για τη φύλαξη των υποδομών, των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού αυτού, αλλά και να υπάρχει άμεση ενημέρωση της μονάδας σε περίπτωση που διαπιστωθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο διατάραξη της ομαλής λειτουργίας των εγκαταστάσεων του Α.Ε.Ι. Αντίστοιχα, ο προϊστάμενος της μονάδας θα πρέπει να συνεργάζεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Α.Ε.Ι. για την κατάρτιση των τεχνικών προδιαγραφών για κάθε διαγωνιστική διαδικασία που σχετίζεται με την ενίσχυση της ασφάλειας και της προστασίας του Α.Ε.Ι., συμπεριλαμβανομένης της διαγωνιστικής διαδικασίας για υπηρεσίες φύλαξης.

(Β) Αποστολή και αρμοδιότητες της μονάδας ασφάλειας και προστασίας Α.Ε.Ι.

Η μονάδα ασφάλειας και προστασίας Α.Ε.Ι. έχει ως αποστολή την εφαρμογή και αξιολόγηση της πολιτικής και των μέτρων για θέματα ασφάλειας και προστασίας εντός των χώρων του Α.Ε.Ι., με στόχο την εξασφάλιση της ομαλής και αδιάλειπτης άσκησης των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, διοικητικών και λοιπών δραστηριοτήτων του Α.Ε.Ι. καθώς και την υποστήριξη της επιτροπής ασφάλειας και προστασίας Α.Ε.Ι. κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Ειδικότερα, η μονάδα ασφάλειας και προστασίας του Α.Ε.Ι. είναι αρμόδια για:

(α) την εξασφάλιση της ομαλής και εύρυθμης λειτουργίας του Α.Ε.Ι.,

- (β) την προστασία του προσωπικού και των φοιτητών του Α.Ε.Ι. και τη φύλαξη των υποδομών, των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του Α.Ε.Ι.,
- (γ) την εφαρμογή του συστήματος ελεγχόμενης πρόσβασης και του κανονισμού ελεγχόμενης πρόσβασης,
- (δ) τη στελέχωση, λειτουργία και υποστήριξη του κέντρου ελέγχου και λήψης σημάτων και εικόνων,
- (ε) τον σχεδιασμό δράσεων και την υποβολή εισηγήσεων προς την επιτροπή ασφάλειας και προστασίας του Α.Ε.Ι. για την ενίσχυση του επιπέδου ασφάλειας και προστασίας των υποδομών και του εξοπλισμού του Α.Ε.Ι.,
- (στ) την υποστήριξη του πρύτανη ή του αρμόδιου αντιπρύτανη του Α.Ε.Ι. σε θέματα ασφάλειας και προστασίας καθώς και της επιτροπής ασφάλειας και προστασίας Α.Ε.Ι. για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της,
- (ζ) τον σχεδιασμό προγραμμάτων, δράσεων, σεμιναρίων, ενημερωτικού χαρακτήρα εκδηλώσεων, ασκήσεων και άλλων συναφών δραστηριοτήτων και πρωτοβουλιών, σε συνεργασία με φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στην περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α`143) ή κοινωνικούς φορείς, με σκοπό την ευαισθητοποίηση του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού και των φοιτητών για την πρόληψη της παραβατικής συμπεριφοράς καθώς και για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων,
- (η) την τήρηση μητρώου όλων των μέσων, ηλεκτρονικών συστημάτων και τεχνολογικού εξοπλισμού ασφάλειας που εγκαθίστανται στους χώρους του Α.Ε.Ι.,
- (θ) την εκπόνηση σχεδίων ασφάλειας, εκκένωσης και αντιμετώπισης καταστροφών σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς της πολιτείας,
- (ι) την εκπόνηση σχεδίων ασφάλειας, ειδοποίησης και διαφυγής ατόμων με αναπηρία από τους χώρους του Α.Ε.Ι. σε έκτακτες καταστάσεις,
- (ια) την αναζήτηση - σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές - των υπαίτιων για την καταστροφή ή τέλεση ζημιών επί της ακίνητης ή κινητής περιουσίας του Α.Ε.Ι., την επίσπευση των διαδικασιών αποκατάστασής τους, τη συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Α.Ε.Ι. για την εκτίμηση του ύψους της ζημίας και τον καταλογισμό της στους υπαίτιους σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του άρθρου 80 του ν. 5224/2025 περί διαδικασίας αποκατάστασης ζημιών σε Α.Ε.Ι.,
- (ιβ) τη διοικητική υποστήριξη των πειθαρχικών οργάνων του άρθρου 199 του ν. 4957/2022, την υποστήριξη και την παρακολουθήση των πειθαρχικών διαδικασιών των φοιτητών, την παραλαβή και διακίνηση του συνόλου των ενημερώσεων, διαβιβάσεων ή επιδόσεων από τις αρμόδιες αστυνομικές, δικαστικές ή εισαγγελικές αρχές και τη διακίνηση αυτών προς τα αρμόδια όργανα του ιδρύματος καθώς και εν γένει την ενημέρωση των αρμοδίων οργάνων για την πορεία και τα αποτελέσματα των διενεργούμενων πειθαρχικών ή ποινικών ερευνών

και την ενημέρωση της ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 205^Α του ν. 4957/2022,

ιγ) κάθε άλλη αρμοδιότητα που καθορίζεται στον οργανισμό του Α.Ε.Ι. και σχετίζεται με το αντικείμενο της μονάδας ασφαλείας και προστασίας.

Με τον οργανισμό του Α.Ε.Ι. που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 206 του ν. 4957/2022 δύνανται να ανατίθενται επιπλέον αρμοδιότητες στη μονάδα στο πλαίσιο της αποστολής που της έχει αναθέσει ο νομοθέτης.

Σημειώνεται ότι το προσωπικό της μονάδας ασφαλείας και προστασίας υποχρεούται να ενημερώνει αμελλητί με κάθε πρόσφορο τρόπο την αστυνομία για την τέλεση αξιόποινων πράξεων εντός των εγκαταστάσεων του Α.Ε.Ι. Σε περίπτωση τέλεσης αξιόποινων πράξεων ή πειθαρχικών παραπτώματων των περ. (γ), (δ) και (θ) της παρ. 2 του άρθρου 197 του ν. 4957/2022, ο προϊστάμενος της μονάδας ενημερώνει άμεσα με κάθε πρόσφορο μέσο τον Πρύτανη, τους Αντιπρυτάνεις και το αρμόδιο όργανο της ακαδημαϊκής μονάδας του Α.Ε.Ι. στους χώρους της οποίας τελέστηκε η αξιόποινη πράξη ή το πειθαρχικό παράπτωμα, προκειμένου να εκκινήσουν οι διαδικασίες για την πειθαρχική δίωξη των υπευθύνων ή τη διερεύνηση των υπευθύνων. Το ακαδημαϊκό, ερευνητικό, διοικητικό και λοιπό προσωπικό του Α.Ε.Ι. υποχρεούται να ενημερώνει αμελλητί την αστυνομία και το προσωπικό της μονάδας ασφαλείας και προστασίας για την τέλεση αξιόποινων πράξεων εντός των εγκαταστάσεων του Α.Ε.Ι. Η παράλειψη άμεσης ενημέρωσης της αστυνομίας και των αρμόδιων οργάνων του Α.Ε.Ι. συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα τόσο για το προσωπικό της μονάδας όσο και το λοιπό προσωπικό του Α.Ε.Ι.

(Γ) Κατάρτιση έκθεσης απολογισμού της μονάδας ασφαλείας και προστασίας Α.Ε.Ι.

Ο προϊστάμενος της μονάδας ασφαλείας και προστασίας καταρτίζει ετησίως έκθεση απολογισμού δραστηριοτήτων στην οποία καταγράφεται, συνοψίζεται και αξιολογείται οποιοδήποτε στοιχείο σχετικά με την αρμοδιότητες της μονάδας κατά το έτος αναφοράς. Συγκεκριμένα, στην εν λόγω έκθεση περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστον οι δράσεις του σχεδίου ασφαλείας και προστασίας που υλοποιήθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς, η πρόοδος της εφαρμογής του συστήματος ελεγχόμενης πρόσβασης, οι δράσεις για την ενίσχυση του επιπέδου ασφαλείας και προστασίας του Α.Ε.Ι., η στελέχωση της μονάδας (αριθμός υπηρετούντων υπαλλήλων, βαθμός, ειδικότητα κλπ) και στοιχεία για την τυχόν τέλεση αξιόποινων πράξεων ανά ακαδημαϊκή μονάδα του Α.Ε.Ι. Επιπλέον των προαναφερθέντων στοιχείων, στην έκθεση θα αναφέρονται οι δημόσιες συμβάσεις που δρομολογήθηκαν ή υλοποιήθηκαν για την προμήθεια ειδών/παροχή υπηρεσιών για τις ανάγκες ενίσχυσης του επιπέδου ασφαλείας και προστασίας του Α.Ε.Ι., το συμβατικό τίμημα κάθε δημόσιας σύμβασης, η πηγή χρηματοδότησης, η εκτιμώμενη διάρκεια υλοποίησης και το στάδιο ωριμότητας στο οποίο βρίσκονται (π.χ. διακήρυξη, αξιολόγηση προσφορών, υλοποίηση σύμβασης, ολοκλήρωση σύμβασης), ο αριθμός πράξεων καταλογισμού για την καταστροφή ή τέλεση ζημιών επί της ακίνητης ή κινητής περιουσίας του Α.Ε.Ι., το ύψος της εκτιμώμενης

ζημίας και την πορεία είσπραξης των σχετικών εσόδων, τις ενημερωτικές δράσεις/επιμορφώσεις που διενήργησε η μονάδα με σκοπό την ευαισθητοποίηση του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού, καθώς και των φοιτητών για την πρόληψη της παραβατικής συμπεριφοράς και την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων, τα σχέδια ασφαλείας, εκκένωσης και αντιμετώπισης καταστροφών που εκπονήθηκαν κατά το έτος αναφοράς και κάθε άλλο στοιχείο σχετικά με το έργο της μονάδας. Η έκθεση κοινοποιείται το αργότερο έως 31/3 κάθε έτους στο Τμήμα Οργάνωσης Ανώτατης Εκπαίδευσης της Διεύθυνσης Οργανωτικής και Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με εμπιστευτική αλληλογραφία στο email t01mso2@minedu.gov.gr και αφορά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος. **Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος**, τα Α.Ε.Ι. αποστέλλουν έως 31/3/2026 την έκθεση απολογισμού η οποία αφορά στο ημερολογιακό έτος 2025.

2) Επιτροπή Ασφάλειας και Προστασίας Α.Ε.Ι. (άρθρο 219 του ν. 4957/2022)

(Α) Συγκρότηση επιτροπής ασφάλειας και προστασίας Α.Ε.Ι.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 219 του ν. 4957/2022 η επιτροπή ασφάλειας και προστασίας Α.Ε.Ι. αποτελείται από: (α) τρία (3) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), τα οποία προέρχονται, κατά το δυνατόν, από διαφορετικές σχολές του Α.Ε.Ι., με τους αναπληρωτές τους, (β) τον προϊστάμενο της μονάδας ασφάλειας και προστασίας, με αναπληρωτή έναν (1) υπάλληλο που υπηρετεί στην ίδια μονάδα και (γ) τον προϊστάμενο της τεχνικής υπηρεσίας του Α.Ε.Ι. με αναπληρωτή έναν (1) υπάλληλο της ίδιας υπηρεσίας. Πρόεδρος της επιτροπής ορίζεται το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. Η συγκρότηση της επιτροπής ασφάλειας και προστασίας Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του Α.Ε.Ι. για διετή θητεία. Η πράξη συγκρότησης εξαιρείται της υποχρεωτικής δημοσίευσης στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και κοινοποιείται στο αρμόδιο Τμήμα Οργάνωσης Ανώτατης Εκπαίδευσης της Διεύθυνσης Οργανωτικής και Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με εμπιστευτική αλληλογραφία στο email t01mso2@minedu.gov.gr καθώς και στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. Δεδομένου ότι η σύνθεση της επιτροπής ασφάλειας και προστασίας του Α.Ε.Ι. μεταβλήθηκε με τις τροποποιήσεις που επήλθαν με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 77 του ν. 5224/2025, τα αρμόδια όργανα των Α.Ε.Ι. καλούνται αμελλητί να ανασυγκροτήσουν την επιτροπή σύμφωνα με τα ανωτέρω εκτεθέντα και να κοινοποιήσουν τη σχετική απόφαση έως την 31^η/12/2025. Τα αρμόδια όργανα των Α.Ε.Ι. κατά τη συγκρότηση της επιτροπής ασφαλείας και προστασίας προτείνεται να αξιοποιούν μέλη Δ.Ε.Π. του Α.Ε.Ι. με γνωστικό αντικείμενο σχετικό με το ανατιθέμενο στην επιτροπή έργο προκειμένου να καθίσταται ευχερέστερη η άσκηση των καθηκόντων τους.

(Β) Αποστολή και αρμοδιότητες της επιτροπής ασφάλειας και προστασίας Α.Ε.Ι.

Η επιτροπή ασφάλειας και προστασίας Α.Ε.Ι. αποτελεί συμβουλευτικό όργανο του Α.Ε.Ι. και έχει ως αποστολή τη διαρκή παρακολούθηση των θεμάτων που σχετίζονται με την

ασφάλεια και προστασία του Α.Ε.Ι., των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας και των υποδομών του καθώς και τη διαμόρφωση προτάσεων προς τον Πρύτανη του Α.Ε.Ι. ή τον αρμόδιο ανά περίπτωση Αντιπρύτανη για τη χάραξη πολιτικών σε θέματα του αντικειμένου της. Αντικείμενο της επιτροπής είναι η υποβολή εισηγήσεων προς τον Πρύτανη του Α.Ε.Ι. ή τον αρμόδιο ανά περίπτωση Αντιπρύτανη, για τη θέσπιση και εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και προστασίας που ισχύουν στους εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους του Α.Ε.Ι., την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του διδακτικού, διοικητικού και λοιπού προσωπικού και των φοιτητών σε θέματα ασφάλειας, προστασίας και διαχείρισης κρίσεων σε περιπτώσεις φυσικών, τεχνολογικών, ανθρωπογενών καταστροφών καθώς και την προστασία των υποδομών και του εξοπλισμού του Α.Ε.Ι. από κάθε είδους κινδύνους. Ειδικότερα, η επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

(α) **Καταρτίζει σχέδιο ασφάλειας και προστασίας του Α.Ε.Ι., στο οποίο περιλαμβάνονται τα τεχνικά και μη μέτρα ασφάλειας που προτείνονται με σκοπό την αναβάθμιση του επιπέδου ασφάλειας και προστασίας των υποδομών του Α.Ε.Ι. και υποβάλλει πρόταση για την τροποποίησή του** καθώς και διατυπώνει προτάσεις συνολικής πολιτικής, ρυθμιστικών παρεμβάσεων και συγκεκριμένων ενεργειών για θέματα ασφάλειας και προστασίας του Α.Ε.Ι.,

(β) Εισηγείται την προμήθεια ειδών και την παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων ή μελετών μέσω των οποίων επιτυγχάνονται η αναβάθμιση του επιπέδου ασφάλειας του Α.Ε.Ι. και η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του σχεδίου και των πολιτικών ασφαλείας του Α.Ε.Ι.,

(γ) Καταρτίζει σχέδιο του ετήσιου πλάνου μέτρων προστασίας για τη φύλαξη των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων του Α.Ε.Ι., με έμφαση στα κτίρια του Α.Ε.Ι. και τους εξωτερικούς χώρους όπου παρατηρείται αυξημένη εγκληματικότητα καθώς και σε αυτούς που χρήζουν ειδικής μέριμνας ή προστασίας, το οποίο υποβάλλει προς έγκριση στη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι.,

(δ) Εισηγείται την οργάνωση και υλοποίηση προγραμμάτων, δράσεων, σεμιναρίων, εκδηλώσεων και άλλων συναφών δράσεων και πρωτοβουλιών, σε συνεργασία με φορείς του δημόσιου τομέα όπως αυτός οριοθετείται στην περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 ή κοινωνικούς φορείς, με σκοπό την ευαισθητοποίηση του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού καθώς και των φοιτητών για την πρόληψη της παραβατικής συμπεριφοράς εντός του Α.Ε.Ι., όπως άσκηση σωματικής και λεκτικής βίας, χρήση ναρκωτικών, ένταξη σε εγκληματικές ομάδες, ρατσιστική βία και φθορά της ακίνητης και κινητής περιουσίας του Α.Ε.Ι.,

(ε) Εισηγείται τη συγκρότηση ειδικών ομάδων που υποστηρίζουν το έργο της για την αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων της, όπως ομάδας διαχείρισης κρίσεων και καταστροφών και ομάδας πυροπροστασίας, σε συνεργασία με το πυροσβεστικό σώμα ή τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας,

(στ) Καταρτίζει σχέδιο εσωτερικού κανονισμού για τη διαχείριση φυσικών, τεχνολογικών και ανθρωπογενών καταστροφών, το οποίο υποβάλλει προς έγκριση στη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι.,

(ζ) Επιμελείται της σύνταξης και εκπόνησης μελετών ενεργητικής πυροπροστασίας και εγκατάστασης των μέτρων και μέσων πυροπροστασίας που απαιτούνται, σε συνεργασία με το πυροσβεστικό σώμα ή τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας,

(η) Καταρτίζει και υποβάλλει προς έγκριση σχέδιο κανονισμού ελεγχόμενης πρόσβασης,

(θ) Εισηγείται την πρόσληψη προσωπικού ιδιωτικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφάλειας, εφόσον το προσωπικό αντίστοιχης κατηγορίας/ειδικότητας του Α.Ε.Ι. δεν επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών του Α.Ε.Ι.,

(ι) Εισηγείται τον ορισμό τεχνικού ασφάλειας σύμφωνα με τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (ν. 3850/2010 Α' 84),

(ια) Σχεδιάζει και οργανώνει τη διεξαγωγή ασκήσεων ετοιμότητας σε συνεργασία με τον πρύτανη ή τον αρμόδιο αντιπρύτανη του Α.Ε.Ι.,

(ιβ) Ασκει κάθε άλλη αρμοδιότητα που καθορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό του Α.Ε.Ι.

Διευκρινίζεται ότι, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 219 του ν. 4957/2022 όπως προστέθηκε με το άρθρο 77 του ν. 5224/2025, η επιτροπή συνεδριάζει υποχρεωτικά, τουλάχιστον, μία (1) φορά τον μήνα. Στις συνεδριάσεις της επιτροπής δύναται να συμμετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου ο εκτελεστικός διευθυντής του Α.Ε.Ι. και ο τεχνικός ασφαλείας. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 219 του ν. 4957/2022 και με σκοπό την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της επιτροπής, η επιτροπή συνεργάζεται με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς της Πολιτείας, εκπρόσωποι των οποίων δύναται να καλούνται για να εκφράσουν τις απόψεις τους στις συνεδριάσεις της.

(Γ) Κατάρτιση έκθεσης απολογισμού της επιτροπής ασφάλειας και προστασίας Α.Ε.Ι.

Η επιτροπή καταρτίζει ετήσια έκθεση στην οποία καταγράφεται, συνοψίζεται και αξιολογείται οποιοδήποτε στοιχείο σχετικά με τις αρμοδιότητες της κατά το προηγούμενο έτος αναφοράς. Συγκεκριμένα, στην εν λόγω έκθεση περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστον στοιχεία σχετικά με την πορεία υλοποίησης του σχεδίου ασφάλειας και προστασίας του Α.Ε.Ι., τα είδη και τις υπηρεσίες που προμηθεύτηκε το Α.Ε.Ι. κατά το έτος αναφοράς για την ενίσχυση της ασφαλείας και προστασίας του Α.Ε.Ι., τις επιμορφωτικές δράσεις που υλοποιήθηκαν με πρωτοβουλία της επιτροπής κατά το έτος αναφοράς και κάθε άλλο στοιχείο που αφορά σε δράσεις που ανέπτυξε η επιτροπή. Η έκθεση κοινοποιείται το αργότερο έως 31/3 κάθε έτους στο αρμόδιο Τμήμα Οργάνωσης Ανώτατης Εκπαίδευσης της Διεύθυνσης Οργανωτικής και Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με εμπιστευτική αλληλογραφία στο email t01mso2@minedu.gov.gr και αφορά στο προηγούμενο ημερολογιακό έτος. **Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος**, τα Α.Ε.Ι. αποστέλλουν έως 31/3/2026 την έκθεση απολογισμού η οποία αφορά στο ημερολογιακό έτος 2025.

3) Σχέδιο ασφάλειας και προστασίας Α.Ε.Ι.

(Α) Κατάρτιση/Επικαιροποίηση σχεδίου ασφάλειας και προστασίας Α.Ε.Ι.

Η αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 225 του ν. 4957/2022 περί σχεδίου ασφάλειας και προστασίας του Α.Ε.Ι. περιλαμβάνει δύο στάδια **(i) την κατάρτιση και (ii) την επικαιροποίηση**. Αναλυτικότερα, το σχέδιο ασφάλειας και προστασίας του Α.Ε.Ι., εγκρίνεται με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του Α.Ε.Ι. κατόπιν εισήγησης της επιτροπής ασφάλειας και προστασίας του Α.Ε.Ι. σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 435 του ν. 4957/2022, όπως τροποποιήθηκε από το ν. 5224/2025. Το περιεχόμενο του σχεδίου ασφαλείας και προστασίας καθορίζεται με τις ρυθμίσεις του άρθρου 225 του ν. 4957/2022 περιλαμβάνει ένα σύνολο μέτρων, δράσεων, διαδικασιών και πρωτοκόλλων για την **πρόληψη, αξιολόγηση και αντιμετώπιση κινδύνων** που απειλούν την ασφάλεια των προσώπων και των εγκαταστάσεων του Α.Ε.Ι. **Για την εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου ασφαλείας και προστασίας θα πρέπει να ακολουθηθεί μια δομημένη και ολοκληρωμένη προσέγγιση με επιμέρους στάδια**. Ειδικότερα, θα πρέπει να καθοριστεί ο σκοπός και το αντικείμενο προστασίας των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας (π.χ. φοιτητών, μελών Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π, ερευνητικού, διοικητικού και τεχνικού προσωπικού) και των εγκαταστάσεων του Α.Ε.Ι., το πλαίσιο και το περιβάλλον που θα εφαρμοστεί, καθώς και το ειδικότερο νομικό και κανονιστικό πλαίσιο που το διέπει.

Εν συνεχεία θα πρέπει να γίνει εκτενής μελέτη ανάλυσης κινδύνων (risk assessment), η οποία θα περιλαμβάνει:

- (α) εντοπισμό των κινδύνων και πιθανών απειλών που δύνανται να ανακύψουν εντός του Α.Ε.Ι., όπως ενδεικτικά ανθρωπογενείς κίνδυνοι (π.χ. κλοπές, βανδαλισμοί, άσκηση διαφόρων μορφών βίας), τεχνολογικές (π.χ. κυβερνοεπίθεση, διακοπή λειτουργίας ηλεκτρονικών συστημάτων) και φυσικοί κίνδυνοι (π.χ. πυρκαγιές, πλημμύρες, σεισμοί, ακραία καιρικά φαινόμενα),
- (β) ανάλυση τρωτότητας κατά την οποία θα αναδεικνύονται τυχόν αδύναμα σημεία, ελλείψεις υποδομών, προσωπικού ή διαδικασιών, καθώς και ελλείψεις σε θέματα κατάρτισης και εκπαίδευσης σε θέματα ασφάλειας και προστασίας και
- (γ) αξιολόγηση της πιθανότητας επέλευσης και εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων, κατόπιν ποσοτικοποίησης και ποιοτικής αξιολόγησης των κινδύνων καθώς και ιεράρχησής τους μετά από συσχέτισή τους.

Η ανάλυση των κινδύνων θα πρέπει να πραγματοποιείται τόσο σε κεντρικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο επιμέρους ακαδημαϊκών μονάδων, δομών και υπηρεσιών για να καθίσταται δυνατή μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση των κινδύνων του Α.Ε.Ι. **Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάλυσης κινδύνων, ακολουθεί η διαδικασία ανάπτυξης στρατηγικής για την ενίσχυση της ασφάλειας και προστασίας τόσο σε κεντρικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο επιμέρους μονάδων και δομών, προκειμένου να αποφευχθούν πλήρως ή να περιοριστούν δραστικά οι καταγραφέντες κίνδυνοι.**

Κατά τη διαδικασία αυτή πραγματοποιείται αναλυτικός σχεδιασμός των μέτρων πρόληψης και προστασίας που πρόκειται να υιοθετήσει το Α.Ε.Ι. για την ενίσχυση της ασφάλειάς και της προστασίας του. Ενδεικτικά, για την ενίσχυση της φυσικής ασφάλειας, προκρίνονται μέτρα όπως η εφαρμογή συστήματος ελεγχόμενης πρόσβασης για να μην εισέρχονται φυσικά πρόσωπα στους χώρους των Α.Ε.Ι. που δεν έχουν νόμιμη αιτία να εισέλθουν, η ενίσχυση της φύλαξης των εγκαταστάσεων του Α.Ε.Ι., η εγκατάσταση φωτισμού ασφαλείας, συστημάτων βιντεοεπιτήρησης (CCTV) και συστημάτων συναγερμού, η τοποθέτηση κλειδαριών ασφαλείας κ.α. **Η καταλληλότητα επιλογής ενός ή συνδυασμού περισσότερων μέτρων ασφαλείας σχετίζεται με το είδος και την ιεράρχηση κάθε κινδύνου, όπως αυτός έχει αποτυπωθεί κατά το προηγούμενο στάδιο.** Ενδεικτικά αναφέρεται ότι εάν στο Τμήμα Α' έχει παρατηρηθεί έντονη παραβατικότητα (π.χ. κλοπή ή καταστροφή εξοπλισμού), ενώ στο Τμήμα Β' δεν έχουν εμφανιστεί τέτοια φαινόμενα ή η εμφάνισή τους είναι περιορισμένη, κρίνεται αναγκαία η ενίσχυση του επιπέδου ασφαλείας του Τμήματος Α', ενώ μέτρα που συστήνεται να επιλεγούν είναι αυτά που αναμένεται να περιορίσουν σημαντικά ή να εξαλείψουν την εμφάνιση τέτοιων παραβατικών συμπεριφορών.

Αντίστοιχα, για την ενίσχυση της ασφαλείας, θα πρέπει να υπάρξει ενίσχυση της οργανωτικής και λειτουργικής ασφαλείας κάθε μονάδας/δομής μέσω καταγραφής των διαδικασιών και των πρωτοκόλλων που εφαρμόζονται ανά περίπτωση εμφάνισης κινδύνων και σαφής καθορισμός των αρμοδιοτήτων του προσωπικού (π.χ. διαδικασία ενημέρωσης αστυνομίας, μονάδας ασφαλείας και προστασίας και οργάνων διοίκησης κατά την τέλεση συμβάντων, εκπόνηση οδηγιών προσβάσιμων προς όλους), εφαρμογής κατάλληλων μέτρων και πολιτικών (π.χ. ανάπτυξη διαμόρφωσης πολιτικών διαβαθμισμένης πρόσβασης, τήρηση αντιγράφων ασφαλείας, ανάπτυξη μέτρων κυβερνοπροστασίας) και καθορισμού σαφών ρόλων και κατανομής αρμοδιοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται δράσεις ενημέρωσης, εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης τόσο του προσωπικού, όσο και των φοιτητών των Α.Ε.Ι. προκειμένου να καλλιεργηθεί σταδιακά μια κουλτούρα πρόληψης και αντιμετώπισης των πιθανών κινδύνων. Κάθε προτεινόμενο μέτρο θα πρέπει να περιλαμβάνει σαφές χρονοδιάγραμμα, υπεύθυνο υλοποίησης, εκτιμώμενο κόστος υλοποίησης και προτεινόμενη πηγή χρηματοδότησης.

Ειδικώς για την εφαρμογή των συστημάτων ελεγχόμενης πρόσβασης και βιντεοεπιτήρησης διευκρινίζονται τα εξής:

→ Σύστημα ελεγχόμενης πρόσβασης

Σε κάθε Α.Ε.Ι. εφαρμόζεται υποχρεωτικά σύστημα ελεγχόμενης πρόσβασης για την τήρηση της τάξης και της ασφαλείας εντός των χώρων τους, για την προστασία της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας του διδακτικού, διοικητικού και λοιπού προσωπικού, των φοιτητών και τρίτων φυσικών προσώπων - επισκεπτών και της ακίνητης και κινητής περιουσίας των Α.Ε.Ι. καθώς και για την εν γένει εύρυθμη και ομαλή λειτουργία του Α.Ε.Ι. και την απρόσκοπτη διεξαγωγή του διδακτικού, ερευνητικού και διοικητικού έργου. Το

σύστημα ελεγχόμενης πρόσβασης το οποίο ενσωματώνεται και περιγράφεται στο σχέδιο ασφάλειας και προστασίας του Α.Ε.Ι. υλοποιείται με την εφαρμογή του κανονισμού ελεγχόμενης πρόσβασης και εφαρμόζεται κατά την είσοδο σε πανεπιστημιούπολεις ή λοιπούς εξωτερικούς χώρους των Α.Ε.Ι. Εάν δεν είναι δυνατή η εφαρμογή του συστήματος ελεγχόμενης πρόσβασης στους εξωτερικούς χώρους του Α.Ε.Ι. με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του Α.Ε.Ι., το σύστημα ελεγχόμενης πρόσβασης εφαρμόζεται υποχρεωτικά στους εσωτερικούς χώρους του, όπως κτίρια και υποδομές. Η εφαρμογή του συστήματος ελεγχόμενης πρόσβασης πραγματοποιείται με την έκδοση σχετικού κανονισμού ελεγχόμενης πρόσβασης κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 435 του ν. 4957/2022 και περιλαμβάνει κατ'ελάχιστο τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 10 του άρθρου 225 του ν. 4957/2022. Διευκρινίζεται ότι με επικείμενη κοινή υπουργική απόφαση και νεότερη εγκύκλιο της υπηρεσίας μας θα καθοριστούν οι ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές των ηλεκτρονικών συστημάτων ελέγχου και ταυτοποίησης εισόδου και εξόδου που εγκαθίστανται στα Α.Ε.Ι καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα για την εφαρμογή του συστήματος ελεγχόμενης πρόσβασης στα Α.Ε.Ι.

→ Σύστημα βιντεοεπιτήρησης

Κάθε Α.Ε.Ι., **με κριτήριο** το μέγεθός του, τις ιδιαίτερες ανάγκες, τη συχνότητα εμφάνισης παραβατικών συμπεριφορών και τη διαβάθμιση του επιπέδου ασφάλειας και προστασίας του, τοποθετεί ηλεκτρονικά και λοιπά συστήματα ασφάλειας που καλύπτουν μέρος των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων του, **από τους οποίους εξαιρούνται οι αίθουσες διδασκαλίας καθώς και οι χώροι εργασίας του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού**. Ως τέτοια συστήματα λογίζονται ιδίως τα μέσα επιτήρησης με τη λήψη ή καταγραφή εικόνας και ήχου σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους του Α.Ε.Ι. Η εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων βιντεοεπιτήρησης επιτρέπεται μόνο για την πρόληψη και αντιμετώπιση των αξιόποινων πράξεων που αναφέρονται αναλυτικά στην παράγραφο 2 του άρθρου 225 του ν. 4957/2022. Τα εν λόγω συστήματα δεν καταγράφουν τις πανεπιστημιακές παραδόσεις, τις αίθουσες διδασκαλίας, καθώς και τους χώρους εργασίας του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού. Διευκρινίζεται ότι με επικείμενο προεδρικό διάταγμα και νεότερη εγκύκλιο της υπηρεσίας μας θα οριστούν η διαδικασία και οι προϋποθέσεις για την εγκατάσταση και λειτουργία των τεχνικών μέσων βιντεοεπιτήρησης, το είδος των προσωπικών δεδομένων που τυγχάνουν επεξεργασίας καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα για την εφαρμογή του συστήματος βιντεοεπιτήρησης στα Α.Ε.Ι.

Όσον αφορά τα μέτρα αντιμετώπισης, αυτά περιλαμβάνουν όλες τις αναγκαίες ενέργειες που πρέπει να εκτελεστούν σε περίπτωση επέλευσης του σχετικού κινδύνου. Σε αυτές περιλαμβάνονται **ενδεικτικά** (i) η διαδικασία ενημέρωσης/ειδοποίησης για την εκδήλωση του κινδύνου τόσο προς την ακαδημαϊκή κοινότητα όσο και στις αρμόδιες κρατικές αρχές, (ii) τα σχετικά καθήκοντα του υπεύθυνου υλοποίησης σε συνεργασία με την μονάδα ασφάλειας και προστασίας του Α.Ε.Ι. (φοιτητές και διδακτικό προσωπικό), (iii) τα σημεία συγκέντρωσης και οι οδοί εκκένωσης και (iv) η επαναφορά λειτουργίας μετά την

επιτυχή διαχείριση του κινδύνου. **Επιβάλλεται** τα μέτρα αντιμετώπισης να κατηγοριοποιούνται και να εξειδικεύονται ανά κίνδυνο καθότι οι ιδιαιτερότητες και οι προκλήσεις κάθε κινδύνου είναι διαφορετικές και απαιτούν εξατομικευμένη προσέγγιση. **Επισημαίνεται ότι η κατάρτιση σχεδίου ασφαλείας και προστασίας Α.Ε.Ι. οφείλει να ανταποκρίνεται στις ιδιαίτερες απαιτήσεις ασφαλείας και προστασίας κάθε Α.Ε.Ι. λαμβανομένων υπόψη ιδίως της έκτασής του, της θέσης των ακαδημαϊκών εγκαταστάσεων, του είδους και της συχνότητας εμφάνισης εγκληματικών συμπεριφορών κ.λ.π.** Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 472 του ν. 4957/2022 όπως τροποποιήθηκε από το ν. 5224/2025, η κατάρτιση και η αποστολή στο Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού σχεδίων ασφαλείας και προστασίας για όσα Α.Ε.Ι. δεν είχαν καταρτίσει ή υποβάλλει κατά την έναρξη ισχύος του ν. 5224/2025 (5.8.2025) έπρεπε να ολοκληρωθεί έως 31/8/2025.

Το σχέδιο ασφαλείας και προστασίας του Α.Ε.Ι., όπως ήδη αναφέρθηκε είναι ένα δυναμικό κείμενο, το οποίο θα πρέπει να αναθεωρείται τακτικά ανάλογα με τις ανάγκες που ανακύπτουν ή τις συνθήκες που εξελίσσονται. Απαραίτητη προϋπόθεση για την αναθεώρηση του σχεδίου ασφαλείας είναι η συνεχής παρακολούθηση της πορείας υλοποίησής του και η παρακολούθηση δεικτών απόδοσης μέσω συστηματικής μέτρησης και αξιολόγησης της επίδοσης/εφαρμογής των προτεινόμενων μέτρων μέσω της χρήσης συγκεκριμένων δεικτών (KPIs). Με αυτόν τον τρόπο είναι δυνατή η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του σχεδίου ασφαλείας και προστασίας και του ελέγχου των στόχων που είχαν τεθεί για τον περιορισμό ή την εξάλειψη των κινδύνων. Κατόπιν των ανωτέρω, το σχέδιο ασφαλείας και προστασίας του Α.Ε.Ι. επικαιροποιείται ετησίως έως την 31^η Δεκεμβρίου κάθε έτους λαμβάνοντας υπόψη την πορεία υλοποίησής του, τυχόν προτάσεις βελτιώσεις, τις δυσκολίες που ανέκυψαν κατά το προηγούμενο έτος εφαρμογής, τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες κάθε Α.Ε.Ι., την επικαιροποιημένη ανάλυση και αξιολόγηση κινδύνων. Το επικαιροποιημένο σχέδιο ασφαλείας και προστασίας εγκρίνεται από το Συμβούλιο Διοίκησης του Α.Ε.Ι. κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής ασφαλείας και προστασίας, τηρείται στο αρχείο του Α.Ε.Ι. υπό την ευθύνη του Πρύτανη, κοινοποιείται στο αρμόδιο Τμήμα Οργάνωσης Ανώτατης Εκπαίδευσης της Διεύθυνσης Οργανωτικής και Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με εμπιστευτική αλληλογραφία στο email t01mso2@minedu.gov.gr. Το σχέδιο εξαιρείται της υποχρέωσης δημοσίευσής της στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ». **Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος,** τα Α.Ε.Ι. οφείλουν να επικαιροποιήσουν τα υποβληθέντα σχέδια ασφαλείας και προστασίας και να τα αποστείλουν στο Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού έως 31/12/2025.

Διευκρινίζεται ότι η 31^η Δεκεμβρίου κάθε έτους αποτελεί το απώτατο χρονικό όριο εντός του οποίου τα Α.Ε.Ι. οφείλουν να προβούν σε επικαιροποίηση του σχεδίου ασφαλείας και προστασίας. Εν όψει αυτού, η επικαιροποίηση μπορεί να πραγματοποιηθεί οποτεδήποτε κατά την διάρκεια του ημερολογιακού έτους, δεν αποκλείεται δε εκ νέου επικαιροποίηση

του σχεδίου κατά την διάρκεια του ιδίου έτους εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο. Η υποχρέωση περιοδικής επικαιροποίησης του σχεδίου ασφάλειας και προστασίας είναι αναγκαία διότι θα πρέπει να ελέγχεται η πορεία υλοποίησης του σχεδίου και να διαπιστώνονται εγκαίρως τυχόν αδυναμίες ή αστοχίες αυτού προκειμένου να εξασφαλίζεται έγκαιρη και αποτελεσματική προσαρμογή στις απαιτήσεις προστασίας και ασφάλειας και εν τέλει στη διαχείριση του όποιου κινδύνου.

(B) Συνδρομή Κέντρου Μελετών Ασφάλειας (ΚΕ.ΜΕ.Α.) στην αξιολόγηση ζητημάτων ασφάλειας και προστασίας των Α.Ε.Ι.

Το ΚΕ.ΜΕ.Α. αποτελεί επιστημονικό, ερευνητικό και συμβουλευτικό φορέα με κύριο σκοπό τη διεξαγωγή θεωρητικής και εφαρμοσμένης έρευνας, την εκπόνηση μελετών καθώς και την παροχή υπηρεσιών, γνωμοδοτικού και συμβουλευτικού χαρακτήρα, σε θέματα ασφάλειας και προστασίας φορέων τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα. Στο πλαίσιο αυτό και με σκοπό την αποτελεσματική εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του ν. 5224/2025 και την υποστήριξη των Α.Ε.Ι. στο έργο τους, το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. αναμένεται να συνεργαστεί με το ΚΕ.ΜΕ.Α. προκειμένου αυτό να συνδράμει τα Α.Ε.Ι. μέσω της τεχνογνωσίας του στην εφαρμογή του νέου νόμου για την ενίσχυση της ασφάλειας και προστασίας τους.

4) Διατάξεις ποινικού δικαίου - ποινικής δικονομίας

(α) Διατάραξη της λειτουργίας υπηρεσίας - Διέγερση σε διάπραξη εγκλημάτων, βιαιοπραγίες ή διχόνοια

Με τα άρθρα 81 και 82 του ν. 5224/2025 σκοπείται η ενίσχυση του ποινικού οπλοστασίου απέναντι σε οργανωμένες και βίαιες παρεμβάσεις εντός των Α.Ε.Ι. Πιο συγκεκριμένα, με το άρθρο 81 του ν. 5224/2025 διευρύνθηκε το πεδίο εφαρμογής του εγκλήματος της παραγράφου 5 του άρθρου 168 του Ποινικού Κώδικα περί διατάραξης λειτουργίας υπηρεσίας ώστε στην αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος περιλαμβάνεται πλέον ρητά και η διατάραξη της λειτουργίας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ως εξής: «*Με τις ποινές της παρ. 4 τιμωρείται όποιος εισέρχεται σε χώρο πρωτοβάθμιας, ή δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και με οποιονδήποτε τρόπο, ιδίως με, ύβρεις ή απειλές κατά του εκπαιδευτικού προσωπικού, εργαζομένων, υπαλλήλων, μαθητών ή φοιτητών διαταράσσει τη λειτουργία του*». Παράλληλα με το άρθρο 81 του νόμου 5224/2025 προστέθηκε 6^η παράγραφος στο άρθρο 168 του Ποινικού Κώδικα η οποία προβλέπει ως επιβαρυντική περίπτωση του αδικήματος της διατάραξης της λειτουργίας της υπηρεσίας την πράξης που έγινε εντός χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από δύο ή περισσότερους που έχουν οργανωθεί και οπλοφορούν, η οποία συνδέεται με πρόκληση τουλάχιστον επικίνδυνης σωματικής βλάβης ή σημαντικής φθοράς ξένης ιδιοκτησίας και έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή ή ματαίωση νόμιμης συλλογικής ακαδημαϊκής ή φοιτητικής δραστηριότητας ανάγοντας αυτό σε κακούργημα, ως εξής: «*Αν η πράξη της παρ. 5 έγινε εντός χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από δύο (2) ή περισσότερα άτομα που έχουν οργανωθεί και*

οπλοφορούν, συνδέεται με πρόκληση τουλάχιστον επικίνδυνης σωματικής βλάβης ή σημαντικής φθοράς ξένης ιδιοκτησίας και έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή ή ματαίωση νόμιμης συλλογικής ακαδημαϊκής ή φοιτητικής δραστηριότητας, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) ετών». Τέλος, με το άρθρο 82 του νόμου 5224/2025 προστέθηκε 5^η παράγραφος στο άρθρο 184 του Ποινικού Κώδικα περί διέγερσης σε διάπραξη εγκλημάτων, βιαιοπραγίες ή δikhόνοια, με την οποία διευρύνθηκε η ειδική υπόσταση του αδικήματος ώστε να περιλαμβάνεται η παρότρυνση, υποκίνηση, ενθάρρυνση ή διευκόλυνση, με οποιονδήποτε τρόπο και ιδίως μέσω διαδικτύου ή δημόσιας δήλωσης, πράξεων διατάραξης της ακαδημαϊκής λειτουργίας ή βίας ή απειλής βίας σε βάρος μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, ως εξής: «Όποιος παροτρύνει, υποκινεί, ενθαρρύνει ή διευκολύνει, με οποιονδήποτε τρόπο και ιδίως μέσω διαδικτύου ή δημόσιας δήλωσης, πράξεις διατάραξης της ακαδημαϊκής λειτουργίας ή βίας ή απειλής βίας σε βάρος μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή και με ποινή τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή, αν οι ανωτέρω πράξεις είχαν ως άμεσο επακόλουθο την τέλεση εγκλημάτων εντός χώρων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή κατά μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας και η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη ποινική διάταξη».

(β) Ποινική προδικασία

(i) Δυνατότητα επιβολής περιοριστικών όρων

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 83 του ν. 5224/2025 προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής με αιτιολογημένη διάταξη του εισαγγελέα του περιοριστικού όρου της αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας για τη διάπραξη των ποινικών αδικημάτων του άρθρου 168 ΠΚ, ως εξής: «Στις περιπτώσεις διάπραξης εγκλήματος των παρ. 5 και 6 του άρθρου 168 ή σε περιπτώσεις διάπραξης πλημμελημάτων ή κακουργημάτων, που συνδέονται κατά οιονδήποτε τρόπο με παρεμπόδιση, διακοπή ή ματαίωση νόμιμης συλλογικής ακαδημαϊκής ή φοιτητικής δραστηριότητας, ή με βιαιοπραγία κατά μέλους της πανεπιστημιακής κοινότητας, αν υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες κρίνεται απαραίτητο για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και την αποτροπή ομοειδών εγκλημάτων, δύναται να επιβληθεί στον κατηγορούμενο με αιτιολογημένη διάταξη του αρμοδίου Εισαγγελέα που έχει επιληφθεί κατά την προδικασία της υπόθεσης, ο περιοριστικός όρος της απαγόρευσης εισόδου και παραμονής του κατηγορουμένου εντός των εγκαταστάσεων των Α.Ε.Ι. Για την επιβολή του περιοριστικού όρου λαμβάνονται υπόψη ιδίως η βαρύτητα της πράξης, τα στοιχεία της προσωπικότητας και η επικινδυνότητα του κατηγορουμένου».

(ii) Ταχύρρυθμη εκδίκαση

Με το άρθρο 84 του ν. 5224/2025 προβλέπεται ταχύρρυθμη προδικασία και προτεραιότητα εκδίκασης για τα εγκλήματα του άρθρου 168 του Ποινικού Κώδικα που τελέστηκαν εντός των εγκαταστάσεων Α.Ε.Ι.

(γ) Εισαγγελική εποπτεία και υποχρέωση ανακοίνωσης

Με την παρ. 1 του άρθρου 85 του ν. 5224/2025 ορίζεται ότι «Στις Εισαγγελίες Πλημμελειοδικών Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης ορίζεται από τον προϊστάμενο αυτών, αρμόδιος για τα εγκλήματα διατάραξης πανεπιστημιακής λειτουργίας ή βίας σε βάρος μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας Εισαγγελέας, ο οποίος έχει ως αρμοδιότητα να διευθύνει το έργο των αστυνομικών αρχών, να κατευθύνει τις ανακριτικές πράξεις και να παρίσταται κατά τη διενέργειά τους, να χειρίζεται τις σχετικές δικογραφίες και να ασκεί την ποινική δίωξη για τα εν λόγω αδικήματα». Περαιτέρω, με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου «Ο αρμόδιος Εισαγγελέας εξακριβώνει τη φοιτητική ιδιότητα και ανακοινώνει αμελλητί στον Πρύτανη εκάστοτε Ιδρύματος, καθώς και στο Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κάθε άσκηση ποινικής δίωξης, περιοριστικό μέτρο ή άρση αυτού, παραπεμπτικό ή απαλλακτικό βούλευμα και καταδικαστική ή αθωωτική απόφαση σε βάρος υπαγομένου φοιτητή του Ιδρύματος, σε σχέση με τα εγκλήματα της παρ. 1». Τέλος με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου «Το έργο των αρμόδιων για τα εγκλήματα διατάραξης πανεπιστημιακής λειτουργίας ή βίας σε βάρος μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας Εισαγγελέων εποπτεύει και συντονίζει Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου που ορίζεται από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου».

5) Αναστολή φοιτητικής ιδιότητας ως διοικητικό μέτρο

→ **Αναστολή φοιτητικής ιδιότητας κατόπιν διάταξης του Εισαγγελέα:** Στην περίπτωση επιβολής του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εισόδου και παραμονής εντός των εγκαταστάσεων του Α.Ε.Ι. **σε κατηγορούμενο ο οποίος παράλληλα έχει και την φοιτητική ιδιότητα** ενεργοποιείται η αυτοδίκαιη αναστολή της φοιτητικής ιδιότητας κατά το άρθρο 198^Β του ν. 4957/2022 όπως προστέθηκε με το άρθρο 72 του ν. 5224/2025 σύμφωνα με το οποίο «Ο φοιτητής κατά του οποίου επιβάλλονται, με αιτιολογημένη διάταξη Εισαγγελέα, περιοριστικοί όροι απαγόρευσης εισόδου και παραμονής εντός των εγκαταστάσεων των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), τίθεται αυτοδίκαια σε καθεστώς προσωρινής αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας για όσο διατηρούνται σε ισχύ οι περιοριστικοί όροι».

→ **Αναστολή φοιτητικής ιδιότητας κατόπιν έκδοσης οριστικής καταδικαστικής απόφασης ποινικού δικαστηρίου:** Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 198^Β του ν. 4957/2022 όπως προστέθηκε με το άρθρο 72 του ν. 5224/2025 «Σε περίπτωση έκδοσης οριστικής απόφασης σε βάρος φοιτητή για τη διάπραξη εγκλήματος της παρ. 6 του άρθρου 168 του Ποινικού Κώδικα, αυτός τίθεται αυτοδίκαια σε καθεστώς προσωρινής αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας μέχρι και την έκδοση αμετάκλητης απόφασης».

Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 198^Α του ν. 4957/2022 όπως προστέθηκε με το άρθρο 72 του ν. 5224/2025 «Η με οποιονδήποτε τρόπο προσωρινή αναστολή της φοιτητικής ιδιότητας επιφέρει την αναστολή της ισχύος της ακαδημαϊκής ταυτότητας και την αποστέρηση κατά το αντίστοιχο χρονικό διάστημα των δικαιωμάτων που η ιδιότητα αυτή συνεπάγεται, όπως της συμμετοχής στις εξετάσεις, της λήψης διδακτικών συγγραμμάτων και της λήψης υποστηρικτικού χαρακτήρα χρηματικών ή άλλων παροχών από το ίδρυμα. Η

αναστολή της φοιτητικής ιδιότητας συνεπάγεται και τη στέρση του δικαιώματος εισόδου και χρήσης των χώρων και υποδομών του ιδρύματος, καθώς και του δικαιώματος διαμονής στις φοιτητικές εστίες του Α.Ε.Ι. κατά το αντίστοιχο χρονικό διάστημα». **Επισημαίνεται ότι ο χρόνος αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετράται στον υπολογισμό της ανώτατης διάρκειας φοίτησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 76 του ν. 4957/2022.**

Διευκρινίζεται, τέλος, ότι σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 198^Β του ν. 4957/2022 όπως προστέθηκε με το άρθρο 72 του ν. 5224/2025 «Ανεξάρτητα από την πειθαρχική διαδικασία, η προσωρινή αναστολή της φοιτητικής ιδιότητας σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 διαπιστώνεται με πράξη του Πρύτανη του Α.Ε.Ι, η οποία εκδίδεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημέρα γνωστοποίησης της διάταξης ή απόφασης. Η πράξη του Πρύτανη κοινοποιείται στον φοιτητή, στον Πρόεδρο του Τμήματος ή τον Κοσμήτορα σε περίπτωση Μονοτιμηματικής Σχολής και στον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. Εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των δέκα (10) ημερών, η αρμοδιότητα έκδοσης της διαπιστωτικής πράξης περί προσωρινής αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας περιέρχεται στον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού». Η άπρακτη πάροδος της προθεσμίας δεν αίρει την υποχρέωση έκδοσης της διαπιστωτικής πράξης αλλά αποτελεί λόγο θεμελίωσης πειθαρχικής ευθύνης του Πρύτανη για τη μη εμπρόθεσμη άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

6) Εθνικό παρατηρητήριο για την ενίσχυση της ασφάλειας και την πρόληψη φαινομένων βίας εντός των Α.Ε.Ι. (άρθρο 79 του ν. 5224/2025)

(Α) Σύσταση εθνικού παρατηρητηρίου

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 5224/2025 στη Γενική Διεύθυνση Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού συστήνεται και λειτουργεί εθνικό παρατηρητήριο για την ενίσχυση της ασφάλειας και την πρόληψη φαινομένων βίας εντός των Α.Ε.Ι. Το παρατηρητήριο θα λειτουργεί ως κεντρικός φορέας παρακολούθησης και ανάλυσης των προβλημάτων ασφαλείας καθώς και των φαινομένων βίας εντός των Α.Ε.Ι. Η αποσαφήνιση του τρόπου οργάνωσης, λειτουργίας και στελέχωσης του εθνικού παρατηρητηρίου θα πραγματοποιηθεί με επικείμενη υπουργική απόφαση σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 79 του ν. 5224/2025. **Μεταβατικά** και έως την οριστικοποίηση του τρόπου οργάνωσης και λειτουργίας του εθνικού παρατηρητηρίου για την οποία θα ενημερωθείτε με νεότερη εγκύκλιο της υπηρεσίας μας, το Τμήμα Α' Οργάνωσης Ανώτατης Εκπαίδευσης της Διεύθυνσης Οργανωτικής και Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης της Γενικής Διεύθυνσης Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. αναλαμβάνει την συγκέντρωση των σχεδίων ασφαλείας και προστασίας των Α.Ε.Ι., των επικαιροποιήσεων αυτών καθώς και των εκθέσεων απολογισμού της μονάδας και επιτροπής ασφαλείας και προστασίας και παρέχει κάθε αναγκαία οδηγία για την εφαρμογή του εν λόγω πλαισίου.

(Β) Αποστολή και αρμοδιότητες του εθνικού παρατηρητηρίου

Αποστολή του παρατηρητηρίου είναι η αναβάθμιση του επιπέδου ασφάλειας και προστασίας των Α.Ε.Ι., η παρακολούθηση των ενεργειών τους και ο σχεδιασμός και η υλοποίηση δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης περιστατικών βίας και εκφοβισμού εντός της ακαδημαϊκής κοινότητας. Για την εκπλήρωση της αποστολής του, το παρατηρητήριο ασκεί τις εξής αρμοδιότητες:

- (α) Συγκεντρώνει τις εκθέσεις των αρμοδίων οργάνων για θέματα ασφάλειας και προστασίας των Α.Ε.Ι. και διασυνδέεται με το πληροφοριακό σύστημα του άρθρου 205^Α του ν. 4957/2022, επεξεργάζεται τα δεδομένα και υποβάλλει προτάσεις προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού,
- (β) Παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης των σχεδίων ασφάλειας και προστασίας του άρθρου 225 του ν. 4957/2022 και της εφαρμογής συστημάτων ελεγχόμενης πρόσβασης,
- (γ) Συνεργάζεται με τις μονάδες ασφαλείας και προστασίας και τις επιτροπές ασφαλείας και προστασίας των Α.Ε.Ι. και παρέχει συμβουλευτικό έργο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους,
- (δ) Συλλέγει και επεξεργάζεται δεδομένα σχετικά με τις ανάγκες προμήθειας ειδών και υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων για την ενίσχυση της ασφάλειας των Α.Ε.Ι. και παρακολουθεί την υλοποίηση δημόσιων συμβάσεων με αντίστοιχο περιεχόμενο,
- (ε) Παρέχει στοιχεία προς τη διοίκηση για την υποστήριξη του σχεδιασμού, της αξιολόγησης και της επικαιροποίησης πολιτικών και δράσεων για την ενίσχυση της ασφάλειας και την πρόληψη της βίας εντός των Α.Ε.Ι.,
- (στ) Διενεργεί δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης και επιμορφωτικά προγράμματα πλήρως προσβάσιμα σε όλους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, για την αναβάθμιση της ασφάλειας και την πρόληψη φαινομένων βίας εντός των Α.Ε.Ι.
- (ζ) Συντάσσει ετήσια έκθεση με συνοπτική παρουσίαση των ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων για τη βία και την παραβατικότητα στα πανεπιστήμια καθώς και με τις προτάσεις του παρατηρητηρίου, η οποία διαβιβάζεται, διά του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, στη Βουλή των Ελλήνων,
- (η) Καταρτίζει και παρακολουθεί την εκτέλεση εθνικού σχεδίου για την καταπολέμηση της βίας σε χώρους Α.Ε.Ι.

Επισημαίνεται ότι όλα τα Α.Ε.Ι. οφείλουν να μεριμνήσουν για την επικαιροποίηση των εσωτερικών κανονισμών τους, ώστε να εναρμονιστούν με τις διατάξεις του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου.

Παρακαλούμε όπως λάβετε κάθε αναγκαίο μέτρο για την ενημέρωση της ακαδημαϊκής κοινότητας σχετικά με τις ρυθμίσεις για το νέο πλαίσιο ασφάλειας και προστασίας των Α.Ε.Ι. όπως ισχύει μετά τη ψήφιση του νόμου 5224/2025 καθώς και για τις

ενέργειές σας εντός των τιθέμενων προθεσμιών για την ορθή και ενιαία εφαρμογή των ως άνω διατάξεων.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ